T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/202
KARAR NO : 2022/319
KARAR TR : 30/05/2022

ÖZET: Yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı tarafından ödenen tazminatın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen Belediyelerden kusurları oranında rücuan tahsili istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. İ. M. T. A.Ş
Vekili : Av. O. P
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı (Adli ve İdari Yargıda)
Vekili : Av. A. S
Davalı : Yenimahalle Belediye Başkanlığı (Adli ve İdari Yargıda)
Vekili : Av. C. K. G
Davalı : Çankaya Belediye Başkanlığı (Adli Yargıda)
Vekili : Av. B. C

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili; müvekkili şirketin Ankara ili Çankaya ilçesi ... mahallesi ... ada ... parsel ... nolu bağımsız bölümde kayıtlı arsa üzerinde 42 konutluk inşaatı tamamlayarak iş sahibine teslim ettikten sonra anılan bölgede yaşanan heyelan sonucunda taşınmazlarda meydana gelen zararların karşılığı olarak Ankara 11. Tüketici Mahkemesinin 13/04/2017 tarihli ve E.2015/1416, E.201/445 sayılı kararı uyarınca, maliklere 925.862 TL ödediğini, heyelan olayında davalı Belediyelerin kusurlu olduğundan bahisle ödediği tazminatın 325.000 TL'sinin anılan belediyelerden rücuan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Ankara 10. Asliye Ticaret Mahkemesi, 17/02/2021 tarihli ve E:2020/265, K:2021/80 sayılı dosyasında,** *"Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çankaya Belediye Başkanlığı ve Yenimahalle Belediye Başkanlığı hakkında açılan davanın yargı yolu nedeniyle reddine"* kararı vermiş, kararın istinaf edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmıştır.

3. Davacı vekili bu kez benzer istemle Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Yenimahalle Belediye Başkanlığı aleyhine idari yargıda dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 14. İdare Mahkemesi, E.2022/208 sayılı dosyasında 15/03/2022 tarihli gönderme kararına istinaden;** 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 29/03/2022 tarih ve E.2022/208 sayılı üst yazı ile Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmuştur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 167'nci maddesinde;"Aksi kararlaştırılmadıkça veya borçlular arasındaki hukuki ilişkinin niteliğinden anlaşılmadıkça, borçlulardan her biri, alacaklıya yapılan ifadan, birbirlerine karşı eşit paylarla sorumludurlar. Kendisine düşen paydan fazla ifada bulunan borçlunun, ödediği fazla miktarı diğer borçlulardan isteme hakkı vardır. Bu durumda borçlu, her bir borçluya ancak payı oranında rücu edebilir. Borçlulardan birinden alınamayan miktarı, diğer borçlular eşit olarak üstlenmekle yükümlüdürler" hükmü, 168'inci maddesinde ise; "Diğerlerine rücu hakkına sahip olan borçlulardan her biri, ifa ettiği miktar oranında alacaklının haklarına halef olur. " hükmü yer almaktadır.*
>
> *Anayasa'nın 125'inci maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin l'inci fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı*

kişisel haklan doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Ankara ili Çankaya ilçesi .... mahallesi ... ada ... parsel .. nolu bağımsız bölümde kayıtlı arsa üzerinde 42 konutluk inşaat ihalesi üzerinde kalan ve anılan inşaatı tamamlayarak iş sahibine teslim eden ve anılan bölgede yaşanan heyelan sonucunda zarar gören taşınmazlarda meydana gelen zararların karşılığı olarak Ankara 11. Tüketici Mahkemesinin 13.04.2017 tarihli ve E.2015/1416, E.201/445 sayılı kararı uyarınca zarar gören maliklere 925.862,00-TL tazminat ödeyen davacı şirket tarafından, heyelan olayında Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Yenimahalle Belediyesinin de kusurlu olduğundan bahisle ödediği tazminatın 325.000,00-TL'sinin rücuen anılan belediyelerden tahsiline karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca uyuşmazlığa konu olayın tam yargı davası niteliği taşımayan bir rücu davası olduğu dikkate alındığında, anılan bu rücu davasında Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanması gerektiği tartışmasız olup, ortada 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde belirtilen "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından idari yargı yerinde açılacak bir idari davanın bulunmadığı da sabittir.

Bu durumda; dava konusu istemin tam yargı davası niteliği taşımadığı ve konusunun bir kamu alacağı olmadığı anlaşıldığından, davanın Adli yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır."

III. İLGİLİ HUKUK

5. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 61.maddesi şöyledir:

"Birden çok kişi birlikte bir zarara sebebiyet verdikleri veya aynı zarardan çeşitli sebeplerden dolayı sorumlu oldukları takdirde, haklarında müteselsil sorumluluğa ilişkin hükümler uygulanır."

6. Aynı Kanun'un 62.maddesi ise şöyledir:

"Tazminatın aynı zarardan sorumlu müteselsil borçlular arasında paylaştırılmasında, bütün durum ve koşullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun ağırlığı ve yarattıkları tehlikenin yoğunluğu göz önünde tutulur.

Tazminatın kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer müteselsil sorumlulara karşı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur. "

7. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

8. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 30/05/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

9. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Recep KALKAN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

10. Dava, yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını müteselsil sorumluluk gereğince ödeyen davacı Şirket tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen davalı Belediyelerden rücuen tahsili istemiyle açılmıştır.

11. Tazminat davasına bakan Tüketici Mahkemesince hükmolunan tazminatın tamamının davacı Şirket tarafından ödenmiş olduğu gözetildiğinde, olayda zarar gören taraf yönünden, ortada tazminat davasında giderilmemiş bir alacak bulunduğundan söz edilemeyeceği gibi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde belirtilen "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından idari yargı yerinde açılacak bir idari dava yoluyla giderilmesi gereken zararın olduğundan da bahsedilemeyeceği açıktır.

12. Öte yandan, ortada, Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışındaki alacakların tahsil usulünü düzenleyen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren bir kamu alacağı da bulunmamaktadır.

13. Belirtilen tüm bu hususlara göre, tam yargı davası niteliği taşımayan ve konusu bir kamu alacağı olmayan rücu davasının, Borçlar Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 14. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 10. Asliye Ticaret Mahkemesinin 17/02/2021 tarihli ve E.2020/265, K.2021/80 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 14. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 10. Asliye Ticaret Mahkemesinin 17/02/2021 tarihli ve E.2020/265, K.2021/80 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

30/05/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN